٤. الصِّفَةُ المُشَبَّهَةُ

SIFATI MÜŞEBBEHE HAKKINDA

Yusuf İslam Dağdelen

➤ **Sıfatı Müşebbehe (Benzetilen Sıfat):** Tesniye-cemi olmak, müzekker-müennes kılınmak hususunda ismi fail benzerliği mülahaza edilerek bazı hususlarda ismi fail gibi amel ettiren vasıftır.

➤ Kendisinden türetildiği lazım fiili gibi amel eder. (faili ref eder, mefulun bih sarihi nasb edemez)

➤ İsmi failin amel edebilmesi için şart koşulan hususlar, sıfatı müşebbehe'nin ameli içinde şarttır. Ancak ismi failin amelindeki şu şart ve durumlar hariçtir:

➤ 1.) Mefulü nasb edebilmesi için hal ve istikbal manasında bulunması şart değildir.
Zira sıfatı müşebbehe kalıbı itibariyle sübut ve istimrar (devamlılık) ifade eder. (Güzellik gibi)

➤ 2. İsmi fail elif-lam'lı geldiklerinde ismi tasğir ve mevsuf olmamaları dışından ameli için başka şart aranmazdı. Sıfatı müşebbehe elif-lam'lı gelse de yine amel edebilmesi için mübtedaya, mevsufa vs. itimad etmesi lazımdır. Zira ismi fail başındaki elif-lam ismi mevsuf iken, sıfatı müşebbehede ki elif-lam tarif (marifelik) içindir.

جَائَنِي رَجُلٌ حَسَنٌ وَجْهُهُ
mevsuf — sıfatı müşebbehe (sıfat) — fail — amel eder. ✓

جَائَنِي زَيْدٌ حَسَنًا وَجْهُهُ
zilhal — sıfatı müşebbehe (hal) — fail — amel eder. ✓

جَائَنِي زَيْدٌ حَسَنٌ وَجْهُهُ
mübteda — sıfatı müşebbehe (haber) — fail — amel eder. ✓

زَيْدٌ حَسَنٌ وَجْهُهُ
mübteda — sıfatı müşebbehe (haber) — fail — amel eder. ✓

مَا حَسَنٌ وَجْهُهُ
nefiy — sıfatı müşebbehe — fail — amel eder. ✓

أَ حَسَنٌ وَجْهُهُ
istifham — sıfatı müşebbehe — fail — amel eder. ✓